

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَعَلَى عَبْدِهِ الْمَسِيحِ الْمُوْمِنِ

1. ਅਸੀਂ ਇਹ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਹਸਤੀ ਉਪਰ ਈਮਾਨ ਲਿਆਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਰਾਈ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ ਨ ਕਿ ਵਹਿਮਾ ਭਰਮਾ ਦਾ ਪਿੱਛਲਗ ਬਣਨਾ ।
2. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਇਕ ਹੈ ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਸ਼ਰੀਕ ਨਹੀਂ, ਨ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚ ਨ ਅਕਾਸ਼ ਵਿੱਚ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਉਸਦੀ ਮਾਖਲੂਕ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਪਲ ਉਸਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਤੇ ਸਹਾਰੇ ਦੀ ਲੋੜਵੰਦ ਹੈ । ਉਸਦਾ ਕੋਈ ਪੁਤੱਰ ਨਹੀਂ, ਨ ਹੀ ਕੋਈ ਪੁਤੱਰੀ ਹੈ, ਨ ਪਿਤਾ, ਨ ਮਾਂ, ਨ ਪਤਨੀ, ਨ ਭਰਾ । ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਕਲੋਂ ਹੈ ।
3. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਦਾ ਵਜੂਦ ਪਾਕ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਐਬਾਂ ਤੋਂ ਪਵਿਤਰ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਦਾ ਮੰਬਾ ਹੈ । ਕੋਈ ਐਬ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਖੂਬੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਨ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ । ਉਸਦੀ ਕੁਦਰਤ ਅਪਰਮ ਅਪਾਰ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਗਿਆਨ ਅਥਾਹ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਹਰ ਇਕ ਸ਼੍ਲੋਗ ਨੂੰ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ । ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਘੇਰ ਸਕੇ । ਉਹ ਆਦਿ ਹੈ

ਉਹ ਹੀ ਅੰਤ ਹੈ, ਉਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੈ, ਉਹ ਗੁਪਤ ਹੈ, ਉਹ ਖਾਲਕ ਹੈ ਸਾਰੀ
ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਇਕਤੱਰ ਕਰਨ ਦਾ, ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਹੈ ਕੁਲ ਮਖਲੂਕ ਦਾ ।
ਉਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨ ਕਦੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਹਫਲ ਸੀ, ਨ ਹੁਣ ਨਿਹਫਲ
ਹੈ, ਨ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਨਿਹਫਲ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਹ ਜੀਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ'ਤੇ ਕਦੇ
ਮੌਤ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਕਦੇ ਪਤਨ ਨਹੀਂ, ਉਸ ਦੇ
ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਨਿਸ਼ਚੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨ ਕਿ ਬੇ-ਇਖਤਿਆਰੀ ਨਾਲ,
ਹੁਣ ਵੀ ਉਹ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੁਨੀਆ ਉਪਰ ਹਕੂਮਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ
ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਮੁਅਤੱਲ
(ਸਥਗਤ) ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ । ਉਹ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਨੁਮਾਈ
ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ।

4. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਰਿਸ਼ਤੇ ਰੱਬ ਦੀ ਮਖਲੂਕ ਹਨ
ਅਤੇ ਯਡਾਲੂਨਾ ਮਾ ਯੁਮਾਰੂਨ (ਨਹਲ- ਆਇਤ 51) ਦੇ
ਚਰਿਤਾਰਥ ਹਨ । ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪੂਰਨ ਹਿਕਮਤ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ
ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਉਹ ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ੂਦ
ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਰੂਪਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਉਸੇ
ਪ੍ਰਕਾਰ ਮੁਖਾਜ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਖਲੂਕ । ਰੱਬ ਆਪਣੀ
ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮੁਖਾਜ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਜੇਕਰ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤਿਆਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ
ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਪੂਰਨ ਹਿਕਮਤ ਨੇ ਇਸ ਮਖਲੂਕ ਨੂੰ

ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ, ਜਿਵੇਂ ਸੂਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਚਾਨੂਣਾ ਬਖਸ਼ਣਾ ਤੇ ਰੋਟੀ ਨਾਲ ਛਿੱਡ ਭਰਨਾ ਆਦਿ । ਪਰ ਅਲੱਹ ਤਾਅਲਾ ਸੂਰਜ ਤੇ ਰੋਟੀ ਦਾ ਮੁਖਾਜ਼ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਡਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਲਈ ਉਹ ਡਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਮੁਖਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।

5. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕਲਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਇਛਾ ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਕਲਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਜ਼ਲ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ । ਨ ਉਸਦਾ ਅਰਥ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸੋਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਨ ਉਸਦੇ ਸ਼ਬਦ ਬੰਦੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ । ਅਰਥ ਵੀ ਅਲੱਹ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਉਸੇ ਵੱਲੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਕਲਾਮ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹਕੀਕੀ ਗੜਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਹੈ, ਉਸੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਦਾ ਰੱਬ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਕਲਾਮ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਈ ਵਿੱਚ ਅਦੁੱਤੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ । ਉਸਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਸਕਦਾ, ਉਹ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਸੰਖ ਖੜਾਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਉਹ ਇਕ ਕਾਨ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਪੁੱਟੇ ਉਨ੍ਹੇ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਜਵਾਹਰ ਤੇ ਮੌਤੀ ਨਿਕਲਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧਕੇ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਖੜਾਨੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ

ਇਸ ਕਲਾਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਕਲਾਮ ਸਾਗਰ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਉਪੱਤੀ ਸਤਹਿ ਤੇ ਅੰਬਰ ਤੈਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤਹਿ ਵਿੱਚ ਮੌਤੀ ਵਿਛੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਖੁਸ਼ਬੋਂ ਦੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਪਾਕ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਗੋਤੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗਿਆਨ ਤੇ ਮਾਅਰਫਤ ਦੀ ਦੌਲਤ ਨਾਲ ਮਾਲਾਮਾਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕਲਾਮ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੇ ਧਰਮ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਨਸੀਹਤਾਂ ਉਪੱਤ, ਕਦੇ ਇਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਗੁਪਤ ਗਿਆਨ ਦੇ ਦਰ ਖੋਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਉਪੱਤ ਆਪਣੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਆਪਣੀ ਨਾਪਸੰਦੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਤੇ ਪਿਆਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਤਾਜ਼ਨਾ ਤੇ ਦਬਕੇ ਨਾਲ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਡਰਜ਼ਾਂ ਵੱਲ ਧਿਰੋਚਾ, ਕਦੇ ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਦੇ ਸੂਖਮ ਭੇਦ ਖੋਲਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਗੁਪਤ ਬੁਰਾਈਆਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਅਸੀਂ ਈਮਾਨ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ) ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕਲਾਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਲਾਮ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਦਰਜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਜ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ

ਸਾਰਿਆਂ ਕਲਾਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜੋ ਰੱਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕੁਰਾਨ ਕਰੀਮ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ, ਵੱਡਿਆਈ ਭਰਪੂਰ ਤੇ ਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ਰੀਅਤ ਨਾਜ਼ਲ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੈ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਕਲਾਮ ਉਸਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ।

6. ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੱਦ ਕਦੇ ਵੀ ਦੁਨੀਆ ਅੰਧਕਾਰ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਬੁਰਾਈਆਂ ਤੇ ਛਸਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਕਾਸ਼ੀ ਮਦਦ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਸ਼ੈਤਾਨੀ ਪੰਜੇ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪਾਉਣੀ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਅਲੱਹ ਤਾਲਾ ਆਪਣੀ ਅਥਾਹ ਮਿਹਰ ਤੇ ਪੂਰਨ ਕਿਰਪਾ ਦੇ ਸਬਬ ਆਪਣੇ ਨੇਕ ਤੇ ਪਾਕ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਛਰਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, (۲۵) ﴿وَإِنْ مِنْ أُمَّةٍ لَا خَلَفَ لِهَا نَبِيٌّ﴾ - سورਾ ਫਾਤਰ “ਵੇ ਇੰਮ ਮਿਨ ਉਮਾਤਿਨ ਇਲੋਂ ਖਲਾਫ਼ੀਹਾ ਨਜ਼ੀਰ ।” (ਸੂਰਤ ਛਾਤਿਰ, ਆਇਤ-25) ਅਰਥਾਤ ਕੋਈ ਕੌਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਨਬੀ ਨ ਆ ਚੁਕਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਹ ਬੰਦੇ ਆਪਣੇ ਪਵਿਤਰ ਕਰਮਾ ਅਤੇ ਬੇ ਐਬ ਰਵਈਏ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਦੇ ਰਹੇ ਹਨ । ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਦੁਨੀਆ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ । ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋਜ਼ਿਆ ਉਹ

ਹਲਾਕ (ਨਸ਼ਟ) ਹੋਏ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਉਹ ਰੱਬ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਦਰ ਖੋਲੇ ਗਏ । ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਰਹਿਮਤਾਂ ਨਾਜ਼ਲ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਗਰੋ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਰਦਾਰ ਬਣ ਗਏ ਦੋਵੇਂ ਜਹਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੰਗਿਆਈਆਂ ਮੁਕਦੱਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ।

ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਰੱਬ ਦੇ ਫਰਸਤਾਦੇ (ਭੇਜੇ ਹੋਏ) ਜੋ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਬਦੀ ਦੇ ਹਨ੍ਹਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਚਾਨੂਣੇ ਵੱਲ ਲਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ , ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਰਜਿਆਂ ਅਤੇ ਅਸਥਾਨਾਂ ਉਪਰ ਨਿਯੁਕਤ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਖਾਤਾਮੂਲ ਅੰਬਿਆ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੱਮਦ ਮੁਸਤਫਾ ਸਲਲਾਹੋ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਰੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਮਿੱਥਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਮ ਸ਼ਰੀਅਤ ਵਾਲਾ ਨਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ । ਉਹਨਾਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਸੰਪੂਰਨ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਰੁਹਬ ਤੇ ਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਜਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣਕੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਸਨ । ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਮਸਜਿਦ ਬਣਾ ਦਿਤਾ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਉਮੱਤ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੱਪੇ ਚੱਪੇ ਉਪਰ ਵਾਹਿਦ ਲਾ ਸ਼ਰੀਕ ਅਲਾਹ (1°) ਲਈ ਸਜ਼ੋਦੇ ਕੀਤੇ । ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਨਿਆਂ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਾਲ ਭਰ ਗਈ, ਜਦ ਕਿ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਜੁਲਮ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਸੀ । ਅਸੀਂ

ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਏ ਨਈ ਇਸ ਸੰਪੂਰਨ ਨਈ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਵੀ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਤਾਬਿਆਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨ ਹੁੰਦਾ , ਜਿਵੇਂ ਅਲੱਹ ਤਾਅਲਾ

وَإِذَا أَخْذَ اللَّهُ مِيقَاتَ الْقَبَبِ لَمَّا أَتَيْنُكُمْ مِّنْ كِتْبٍ (وَحْكَمَتِهِ تُمَّ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا أَمَّا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ

(۸۲) **وَلَتَنْصُرُنَّهُ سُورَةُ الْأَلْعَمْ** “ਵੇ ਇਜ਼ ਆਖਾਜ਼ਲਾਂਹੋ ਮੀਸਾਕਨੋਬੀਯੀਨਾ ਲਮਾ ਆਤੈਤੁਕੁਮ ਮਿਨ ਕਿਤਾਬਿੰਵ ਵਿਕਮਾਤਿਨ ਸੁਮੱਗ ਜਾਆਕੁਮ ਰਸੂਲੁਮ ਮੁਸੋਦੇਕੁਲ ਲਿਮਾ ਮਆਕੁਮ ਲਤੁਮਿਨੁਨੋ ਬਿਹੀ ਵਿਲ ਤਨਸੁਰੁਨਾਹੂ ।” (ਸੂਰਤ ਆਲੇ ਇਮਰਾਨ ਆਇਤ-82) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੈਗੰਬਰ ਮੁਹਾਮਦ ਸਲਲਾਹੋ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੁਮ ਨੇ ਫਰਮਾਇਆ ਕਿ, ( ) **لَوْ كَانَ مُوسَى وَعِيسَى حَيَّينِ لَمَّا وَسَعَهُمَا الْأَبْيَانُ**)

ਕਾਨਾ ਮੂਸਾ ਵਿਈਸਾ ਹੱਯੈਨਿ ਲਮਾ ਵਾਸੇਆਹੁਮਾ ਇਲੱਤੱਬਾਈ ।” ਜੇਕਰ ਮੂਸਾ ਅਤੇ ਈਸਾ ਜੀਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੇਰੀ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ।

7. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਐਕੜਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਕ ਜੀਉਂਦਾ ਰੱਬ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਮਨੁਖ ਹਰ ਜ਼ਮਾਨੇ ਤੇ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਉਸਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਉਸ ਪੋੜੀ ਵਾਂਗ

ਨਹੀਂ ਜਿਸਨੂੰ ਖੂਹ ਪੁਰੱਣ ਵਾਲਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦ ਖੂਹ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਭੇਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਜ਼ਾਰੀ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਪਾਵੇਗੀ , ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਉਸ ਨੂਰ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਬਿਨਾਂ ਸਭ ਕੁਝ ਹਨੌਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਰੂਹ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਮੌਤ ਹੀ ਮੌਤ ਹੈ । ਉਸਦੇ ਵਜੂਦ ਨੂੰ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਮੋ਷ੇ ਸ਼ਰੀਰ ਵਾਂਗ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕਦੇ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਤੇ ਫਿਰ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਬਹਿ ਗਿਆ ਸਗੋਂ ਹਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਜ਼ਜ਼ੀ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਵਜੂਦ ਰੇਤੇ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਸਦਾ ਹੈ ਕਿ, (۴)

فَإِنَّ قَرِيبٍ طُوْجِيْبَ دَعْوَةً الْمَدْعَوْنَ ۚ ۱۸۶
فَلَمَّا سَتَّ جِيْبُوْالِيٍ وَلَيْوُمْ نُوْاْبِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُوْنَ۔ سورۃ البقرۃ

“ਫ਼ ਇੱਨੀ ਕਰੀਬੁ, ਉਜੀਬੋ ਦਅਵਾ ਤਦੱਆਏ ਇਜ਼ਾ ਦਆਨੇ ਡਲਯਸਤਜੀਬੂਲੀ ਵਲਯੋਮਿਨੂਬੀ ਲਾਅਲਾਹੁਮ ਯਰਸ਼ੇਦੂਨ ।”
(ਸੂਰਤ ਬਕਰਹ ਆਇਤ-187) ਅਰਥਾਤ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਹਾਂ, ਹਰ ਇਕ ਬੁਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਹਾਂ ਜੱਦ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਲਈ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੀ ਗਲਾਂ ਨੂੰ

ਮਨਣ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਉਪਰ ਈਮਾਨ ਲਿਆਉਣ (ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ) ਤਾਂ ਜੋ ਸੁਮਾਰਗ ਪਾਉਂਣ ।

8. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਕਦੀਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਸੁਭਾਵਕ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਕਦੀਰ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਵੱਡਿਆਈ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ । ਇਹ ਉਹੋ ਕੁਦਰਤ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੁਝ ਨਾਦਾਨ ਆਪਣੇ ਘੱਟ ਗਿਆਨ ਕਰਕੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਸੁਭਾਵਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਮਨਦੇ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੱਦ ਕਿ ਉਹ ਸੁਭਾਵਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਅਖਵਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਸਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵੈਰੀਆਂ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਭਲਾ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦ ਨ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਸੰਭਵ ਸੀ ਕਿ ਨਿਤਾਣਾ ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੂਸਾ ਫਿਰਾਂਨ ਵਰਗੇ ਜਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ 'ਤੇ ਗਾਲਬ ਆ ਜਾਂਦਾ । ਇਹ ਨਿਤਾਣਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਉਥਾਂ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਲਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦਿਆਂ

ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਬਰਬਾਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਅਰਬ ਰਲਕੇ ਮੁਹਮੱਦ ਰਸੂਲੁਲੱਹ ਸਲਲੋਹ ਅਲਾਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਲੋਹ ਤਾਅਲਾ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਹਰ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਗਾਲਬ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਦੇ ਹਰ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਕੁਦੁਸੀਆਂ (ਨੇਕ ਸਾਥੀਆਂ) ਸਣੇ ਆਪ ਇਸ ਧਰਤੀ ਅਰਥਾਤ ਮੱਕੇ ਨੂੰ ਡਤਹਿ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਕ ਜਾਨ ਨਿਛਾਵਰ ਸਾਥੀ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਕਲਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਸੁਭਾਵਕ ਕਾਨੂੰਨ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਦੇ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਹੋ ਦਸਦਾ ਹੈ ਹਰ ਛੋਟੀ ਤਾਕਤ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਵਿੱਚ ਤੋੜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਤਾਕਤਵਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਮਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

9. ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਉਪਰ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਮਗਰੋਂ ਮਨੁੱਖ ਫਿਰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਕਰਮਾ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੋ ਚੰਗੇ ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸ ਨਾਲ ਚੰਗਾ ਵਰਤਾਓ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਉਸਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕੇ ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੇ ਸ਼ਰੀਰ ਨੂੰ ਹਵਾ

ਦੇ ਪੰਛੀ ਜਾਂ ਜੰਗਲ ਦੇ ਦਰਿੰਦੇ ਖਾ ਜਾਣ । ਭਾਵੇਂ ਧਰਤੀ ਦੇ ਕੀੜੇ ਉਸਦੇ ਰੋਮ ਰੋਮ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰ ਦੇਣ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੋਰ ਸ਼ਕਲ ਵਿੱਚ ਬਟਲ ਦੇਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਸਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਤੱਕ ਬਾਲ ਦੇਣ, ਉਹ ਫਿਰ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਿਸਾਬ ਦੇਵੇਗਾ । ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਕੁਦਰਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਮੁਖਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਰੀਰ ਹੀ ਮਜ਼ੂਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹੀ ਉਹ ਉਸਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਸਗੋਂ ਅਸਲ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸਦੇ ਬਰੀਕ ਤੋਂ ਬਰੀਕ ਜ਼ੱਰੇ ਜਾਂ ਆਤਮਾ ਦੇ ਸੂਖਮ ਭਾਗ ਤੋਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਵੀ ਇਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ । ਸ਼ਰੀਰ ਖਾਕ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਸਦੇ ਸੂਖਮ ਜ਼ੱਰੇ ਫਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਨ ਹੀ ਉਹ ਰੂਹ ਜੋ ਸ਼ਰੀਰ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਰੱਬ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਫਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰੱਬ ਦੇ ਇਨਕਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਬਖਸ਼ ਨ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਂਲਗੇ ਜਿਸਨੂੰ ਜਹਨੌਮ (ਨਰਕ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ । ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਗ ਅਤੇ ਕਰੜੀ ਠੰਡ ਦਾ ਅਜ਼ਾਬ ਭੋਗਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਗੁਰਜ਼ ਕੇਵਲ ਦੁੱਖ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੁਧਾਰ ਸਮੁੱਖ ਹੋਵੇਗਾ । ਉਸ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਕੇਵਲ ਰੋਣ ਪਿਟੋਣ ਤੇ ਦੰਦ ਪੀਹਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਜਾਵੇ ਗਾ ਕਿ ਜਦ ਅਲੱਹ ਦਾ ਰਹਿਮ ਜੋ
 ਹਰ ਰੀਜ਼ ਉਪਰੋਕਤਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਛੱਕ ਲਏ ਅਤੇ,)**يَأَيُّهُ عَلَى جَهَنَّمْ**
رَمَانُ لَيْسَ فِيهَا أَحَدٌ وَنَسِيْمُ الصَّبَّا تُخْرِكُ أَبْوَابَهَا.
 ਯਾਤੀ ਅਲਾ
 ਜਹਨਮਾ ਜਮਾਨੁਨ ਲੈਸਾ ਫੀਹਾ ਅਹਾਦੁਨ ਵ ਨਸ਼ੀਮੁਸ ਸਬਾ ਤੁਹਰਿੱਕ
 ਅਬਵਾਬਹਾ” ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇ (ਤਫ਼ਸੀਰ ਮਆਲਮੁਲ
 ਤਨਜ਼ੀਲ, ਜੇਰੇ ਆਇਤ “ਫ਼ ਅਮੱਲ ਲਜ਼ੀਨਾ ਸ਼ਕੂ ਫ਼ਿਨੋਰੇ
 ਲਹੁਮ...” (ਸੂਰਤ ਹੁਦ ਆਇਤ-107))

11. ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਅਲੱਹ
 ਤਾਲਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਬੀਆਂ; ਉਸਦੇ ਫ਼ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ
 ਕਿਤਾਬਾਂ ਉਪਰੋਕਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ
 ਉਪਰੋਕਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਆਜ਼ਜ਼ੀ ਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਦੇ
 ਮਾਰਗਾਂ ਉਪਰੋਕਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ, ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਛੋਟੇ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਅਮੀਰ ਹੋਕੇ
 ਗਰੀਬਾਂ ਵਰਗਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਅਲੱਹ ਦੀ ਮਖਲੂਕ ਦੀ
 ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਅਰਾਮ ਉਪਰੋਕਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਵਿਖਾਉਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੁਲਮ, ਤਸ਼ਦੁੱਦ, ਅਤਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਖਿਆਨਤ
 ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ। ਉੱਚ ਆਚਰਣ ਦੇ ਮਨਣ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੀਚ
 ਕੰਮਾ ਤੋਂ ਬਚਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਬਾਵਾਂ ਉਪਰੋਕਤਾ ਵਿਖਾਉਣ ਜਾਣਗੇ
 ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਨੱਤ (ਸਵਰਗ) ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ, ਚੈਨ ਤੇ

ਸੁਖ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦੁੱਖ ਤੇ ਐਕੜ ਦਾ ਨਾਂ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ।
ਖੁਦਾ ਤਾਅਲਾ ਦੀ ਰਜਾ ਮਨੁਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਟੀਟਾਰ
ਨਸੀਬ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਦ਼ਰ ਵਿੱਚ
ਲਪੇਟਿਆ ਹੋਇਆ ਉਸਦੀ ਨੇੜਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਭਾਵ ਉਸਦਾ
ਦਰਪਨ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ । ਇਲਾਹੀ ਗੁਣ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਜਲਵਾਗਰ ਹੋਣਗੇ
। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਕੀਆਂ ਇਛਾਵਾਂ ਮੁੱਕ ਜਾਣਗੀਆਂ । ਉਸ ਦੀ
ਮਰਜ਼ੀ ਰੱਬ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ । ਉਹ ਸਦੈਵੀ ਜੀਵਨ ਪ੍ਰਾਪਤ
ਕਰਕੇ ਰੱਬ ਦੇ ਨੂਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਇਹ ਸਾਡੇ ਅਕੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ
ਜਾਣਦੇ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਅਕੀਦੇ ਹਨ ।
ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਮਾਮ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ
ਅਕੀਦੇ ਮਨਦੇ ਆਏ ਹਨ । ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮਤ
ਹਾਂ । (ਦਾਅਵਾਤੁਲ ਅਮੀਰ ਪੰਨਾ 4 ਤੋਂ 9 ਨਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ-
ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਤ ਕਾਦੀਆਂ)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ

ਅਹਮਦੀਆ ਮੁਸਲਿਮ ਜਮਾਤ

ਦੀਆਂ

ਆਸਥਾਵਾਂ (ਅਕੀਦੇ)

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ :- ਨਜ਼ਾਰਤ ਨਸ਼ਰੋ ਇਸ਼ਾਤ

Aqaade Ahmadiyyat

BY

Nazarat Nashro Ishaat

Punjabi Translation

Ahmadiyya Muslim Jamat diyan Asthawan (Aqeede)

By

Giani Shamshad Ahmad Eden B.A., B.ed

Copies : 2000

Edition 1st : March. 2014

Published

BY

Nazarat Nashro Ishaat

Publication department of Sadr Anjuman Ahmadiyya

Qadian-143516 Distt Gurdaspur (Punjab) INDIA

Ph.No. : +91-1872-500970, Fax : 500971

Printed At

Fazle Umar Printing Press Qadian-143516

